

Simone van der Vlugt *De guillotine*

Toelichting voor de docent(e)

Deze les kan gegeven worden in de brugklassen van havo en vwo, in de tweede klassen van havo en vwo en in de tweede en derde klassen van het vmbo (vbo/mavo). De introductie, het lezen van de fragmenten en het beantwoorden van de bijbehorende vragen vergen één lesuur. De schrijf- en de onderzoeksopdrachten zijn bestemd voor aansluitende lessen.

A Introductie

U laat het omslag zien en houdt daarna een klassengesprekje waarin de volgende vragen aan bod komen:

- Wat zie je op het omslag?
- Waar verwijst de titel naar? Past die bij het omslag?
- In welke tijd zal dit boek spelen? Waar maak je dat uit op? Wat weet je al van deze tijd?

Vervolgens vertelt u iets over de tijd van de Franse revolutie: wat was de situatie van het volk, hoe werden de ‘gewone mensen’ door de adel behandeld?

- Welke personages zouden in het boek kunnen voorkomen?
- Heb je wel eens van deze schrijfster gehoord of een boek van haar gelezen?

U kunt tot slot van dit intro iets over de schrijfster en haar boeken vertellen.

U leest het volgende voor:

- De eerste alinea van de achterkanttekst (niet meer!)
- Uit het openingshoofdstuk blz. 7 t/m blz. 13 (tot onderaan: ‘Kom snel mee,’ zegt Julie).

Hierna laat u de leerlingen hun eerste indruk uitspreken en de volgende vragen beantwoorden:

- Begint het verhaal zoals je verwacht had toen we over het omslag spraken?
- Wat is het probleem van Sandrine?
- Hoe komt het dat ze gevaar loopt?
- Waarom komt het volk in opstand?
- Wat maakt dit fragment spannend?

B Uitvoering

U biedt de leerlingen de leesfragmenten aan, plus de bijbehorende vragen.

Na het beantwoorden van de vragen kunt u de leerlingen in groepjes over hun antwoorden laten overleggen of deze klassikaal bespreken.

De (schrijf)opdrachten kunnen individueel of in groepen worden uitgevoerd. U kunt ze als huiswerk opgeven of de volgende les laten maken.

De opdrachten voor eigen onderzoek moeten voor een groot deel buiten de les worden uitgevoerd. Groepswork is hier aan te bevelen.

C Afronding

Als afronding van de les kunt u een fragment voorlezen, bijvoorbeeld blz. 197 t/m 202 (tot aan de witregel).

Over Simone van der Vlugt

Simone van der Vlugt (1966) was al jong bezig met schrijven. Als tiener benaderde ze een uitgever met een manuscript. Die vond haar werk interessant, maar nog niet rijp genoeg. Na het behalen van het havo-diploma volgde Van der Vlugt de lerarenopleiding voor Frans en Nederlands. Tijdens die opleiding kreeg ze lessen in creatief schrijven en die spraken haar enorm aan. Nu raakte ze er nog meer van overtuigd dat ze schrijfster wilde worden. Toen ze haar studie had afgerond, ging ze als secretaresse bij een bank werken. In de avonden schreef ze aan een jeugdroman. Dat was *De amulet*, die in 1995 uitkwam en door de kritiek positief werd ontvangen. Na die gunstige reacties besloot de schrijfster haar baan op te zeggen en zich fulltime toe te leggen op schrijven. Een jaar na *De amulet* kwam *Bloedgeld* uit, enkele jaren later *De guillotine*.

Simone van der Vlugt schrijft voornamelijk historische jeugdromans. Ze vertelt daarin spannende en avontuurlijke belevenissen en combineert die met ruime aandacht voor de gevoelens en gedachten van de hoofdpersonen. Bovendien verweeft ze in haar verhaal allerlei wetenswaardigheden over de tijd waarin de gebeurtenissen zich afspelen. Bij de voorbereiding van een verhaal verdiept de schrijfster zich grondig en uitvoerig in de periode waarin het speelt.

Er gebeurt veel in haar boeken, het verteltempo is hoog en we zien een vlotte afwisseling van scènes. Het verhaal begint altijd midden in de gebeurtenissen en er is meteen sprake van actie. Met korte beschrijvingen, korte spanningsbogen en snelle, natuurlijk klinkende dialogen weet de schrijfster de aandacht van de lezer daarna goed vast te houden. Haar taal is beeldend en verzorgd, maar niet uitgesproken literair, waardoor ook kinderen die niet zo graag lezen, goed met haar boeken uit de voeten kunnen.

De personages zijn herkenbaar en levensecht. De lezer kan zich goed inleven in hun gedachten, gevoelens en problemen.

Jongeren lezen de boeken van Van der Vlugt graag. Bij de Kinder- en Jonge Jury komen ze telkens in de top vijf terecht. Voor *De guillotine* kreeg ze van de Zoenjury in 2000 een eervolle vermelding.

Boeken van Simone van der Vlugt

De amulet (1995)

Eervolle vermelding van de Nederlandse Kinderjury 1996

Bloedgeld (1996)

Eervolle vermelding van de Jonge Jury 1999

De guillotine (1999)

Eervolle vermelding van de Zoenjury 2000

Zwarte sneeuw (2000)

Jehanne (2001)

Meer achtergrondinformatie:

Ruud Kraaijeveld in *Lexicon van de jeugdliteratuur*, aflevering juni 1999.

Ed Franck in *Schrijver gevonden*, Lannoo/Biblion 1999.

Ruud Kraaijeveld in *Een kwestie van smaak*, Ellessy 2000.

Joke Linders e.a. in *Encyclopedie van de jeugdliteratuur*, Nijhoff/Piramide 2001.

Samenvattingen en besprekingen van haar boeken in *Jeugdboeken 1995, 1996 en 1999*, Ellessy. Andere lessen over de boeken van Simone van der Vlugt staan in het tijdschrift *Jeugdliteratuur in de basisvorming* (Biblion; ook gebundeld in boekvorm en op cdrom, Biblion 2001), in diverse edities van de *Handleiding voor de Jonge Jury* (CPNB) en in *Zelfstandig werken met jeugdboeken* (Walvaboek 2001).

De fragmenten

Lees de onderstaande fragmenten en beantwoord de vragen.

Fragment 1 – Het volk heeft de macht overgenomen. Veel adellijke families zijn naar het buitenland gevlucht, maar Sandrines vader denkt dat het allemaal wel zal meevallen en blijft met zijn gezin in Parijs.

Het is september en warm. Sandrine zit in de schaduw van een kastanjeboom in de tuin en waait zich koelte toe met haar waaier. Uit de hete, stinkende stad dringt een onheilspellend geruis tot haar door. De hele zomer heeft de oorlogsdreiging boven Parijs gehangen, maar nu wordt de stad zelf bedreigd en bereikt de spanning het kookpunt.

Ook Sandrine is bang. Twee weken geleden zijn de Pruisen onder leiding van de hertog van Brunswijk Frankrijk binnengevallen. Deze week hebben ze Verdun ingenomen en nu trekken ze op naar Parijs om een einde aan de Revolutie te maken.

Sandrine durft zich niet meer op straat te vertonen. De haat ten opzichte van de adel neemt de laatste weken weer sterk toe. De mensen geloven dat de hertog van Brunswijk spionnen heeft onder de edelen die nog in Parijs wonen, en dat ze van plan zijn de koning uit de Tuilerieën te bevrijden en hem weer op zijn troon te zetten.

Die avond zit de familie De Billancourt zwijgend aan het diner. Buiten liggen de straten er stil en verlaten bij. Het is juist die stilte die Sandrine niet bevalt. Ze prikt wat rond op haar bord en spitst haar oren bij ieder geluid. Heel in de verte wordt de stilte verstoord door tromgeroffel.

‘Wat is dat?’ Michelle kijkt op.

Sandrine onderschept de verontruste blik die haar ouders wisselen. In de verte klinken schelle kreten.

‘Ik ga eens kijken.’ Haar vader gooit zijn servet op tafel en loopt de eetkamer uit. Hij blijft lang weg.

Buiten wordt er weer geschreeuwd, steeds luider en steeds dichterbij.

De barones schuift haar stoel naar achteren en verlaat haastig de eetkamer. Michelle volgt haar. Op dat moment beginnen er stormklokken te luiden.

Sandrine vliegt naar het raam van de eetkamer, maar alles wat ze ziet is de donkere tuin. Ze gooit de terrasdeuren open. Het onheilspellende gebeier van de klokken dreunt in haar oren. Ze voelt hoe de haartjes in haar nek overeind gaan staan.

‘Mademoiselle Sandrine! Kom vlug!’ Julie komt binnen, bleek en met grote ogen.
‘Wat is er? Wat gebeurt er allemaal?’ Sandrine laat zich door Julie meetrekken. In de hal staan haar ouders en zus bijeen. Haar moeder wringt haar handen. Ze komt naar Sandrine toe en trekt haar tegen zich aan.
‘Laat me los, maman, ik ben geen klein kind! Wat is er aan de hand?’ vraagt Sandrine dringend.
‘Ze komen ons halen,’ fluistert haar moeder.
Sandrine kijkt naar Jules.
‘Het is waar, mademoiselle,’ zegt Jules beverig. ‘André is poolshoogte gaan nemen. Overal worden aristocraten uit hun huizen gesleept en op karren weggevoerd.’ Hij wendt zich tot Sandrines vader. ‘U moet vluchten, baron, u allemaal! Snel!’
De baron kijkt door het venster naar de binnenplaats. Vanachter de toegangspoort aan de straatzijde klinken harde stemmen. Er wordt met iets zwaars op de poort gebeukt.
‘Door de tuin, heer! Door het poortje in de tuin!’ zegt Jules dringend.
Op de binnenplaats klinken snelle voetstappen. Dan wordt er op de voordeur geroffeld.
‘Opendoen, in naam van het Volk!’ schreeuwt iemand.
De Nationale Garde!
‘Vlug!’ Madame de Billancourt duwt Michelle voor zich uit naar de eetkamer, waar de terrasdeuren openstaan, en kijkt om waar haar jongste dochter blijft.
‘Schiet op Sandrine!’ roept ze geagiteerd.
Sandrine wil achter haar moeder en zuster aan rennen, maar Julie houdt haar tegen. Met haar vinger tegen haar lippen wijst ze naar de kast onder de trap, waar een luik zit.
‘Snel, mademoiselle. U maakt geen enkele kans als u nu de tuin inrent,’ zegt Julie zacht. ‘Niet bang zijn, dat luik zit op een heel ongebruikelijke plaats. Niemand zal u vinden.’
Ze houdt het luik open zodat Sandrine zich in de donkere ruimte eronder kan laten zakken. Er is precies plaats voor één persoon. Sandrine kijkt angstig omhoog naar Julie.
‘Maakt u zich geen zorgen, mademoiselle. Als ze weg zijn, gaat u dan naar die mensen in de Rue des Francs-Bourgeois, de familie Lambertin,’ zegt Julie zacht. ‘Zeg dat ik u gestuurd heb.’
Het luik klapt dicht en het wordt zo donker als Sandrine nog nooit heeft meegemaakt: een duisternis zonder het minste streepje licht. Doodsbang draait Sandrine haar hoofd van links naar rechts, maar ze blijft in een inktzwart niets kijken.
Boven haar begeeft de voordeur het met een enorme klap. Zware laarzen dreunen door de hal, de trap op. Deuren worden opengegooid. Sandrine hoort de luide protesten van haar vader als hij naar buiten wordt gesleurd. Zijn woedende geschreeuw weerklinkt op de binnenplaats, maar ze hoort een onderton van angst in zijn stem.
Uit de tuin klinkt het gegil van haar moeder en Michelle. Ze worden terug naar binnen gesleept, de hal door en de binnenplaats op. Hun angstige stemmen worden overstemd door de gesnauwde bevelen.
Sandrine begint te trillen. Ze drukt haar vuist in haar mond om het niet uit te schreeuwen. Na een tijdje hoort ze wielen de binnenplaats af ratelen.
‘Er moet er nog een zijn!’ schreeuwt een stem. ‘Doorzoek het huis!’
Nog lange tijd klinken er overal voetstappen. Dan wordt het stil. Zijn ze weg?
Sandrine krijgt kramp in haar benen. Ze probeert te gaan verzitten, maar stoot haar elleboog – een hol geluid, dat ver doorklinkt.
Er klikken hakken op de plavuizen in de hal. De deur van de kast onder de trap gaat open. Hij piept in zijn scharnieren. In doodsangst krimpt Sandrine ineen.
Nu zien ze het luik. Nu vinden ze haar.

Ze knijpt haar ogen stijf dicht. Boven haar valt de deur met een klap weer dicht. De rust keert weer in huis. Sandrine zit op haar hurken in het donker en rilt onophoudelijk. Niets kan haar ertoe bewegen uit haar schuilplaats te komen. Ze blijft maar beven en klap-pertanden.

Uiteindelijk komt ze met veel moeite overeind. Ze duwt het luik open, trekt zich op aan de rand en worstelt zich omhoog. Stijf en verkrampd stapt ze uit de kast en loopt aarzelend de hal in. Daar is het stikdonker, maar ze durft geen licht te maken. De stormklokken luiden niet meer. Haar voetstappen op de plavuizen klinken luid, veel te luid. Op haar tenen loopt Sandrine door de hal. De deur naar de salon staat open.

Sandrine kijkt naar binnen. De gordijnen zijn opengerukt en in het naar binnen vallende maanlicht ziet ze dat alle meubels omvergegooid zijn. Het zilver is verdwenen; schilderijen zijn van de muur gerukt.

Sandrine zet de favoriete leunstoel van haar vader overeind. De kristallen luchter tinkelt zachtjes door de luchtstroom die ze veroorzaakt als ze door de schuifdeuren naar de eetkamer loopt. Op de drempel blijft ze staan. Ze voelt zich een indringer die zich vergaapt aan een abrupt afgebroken familieleven.

Fragment 2 – Later die avond komen de opstandelingen terug, maar ze krijgen Sandrine de Billancourt niet te pakken. Het meisje zoekt de volgende ochtend onderdak bij het gezin Lambertin. Daar mag ze voorlopig blijven. Ze ontmoet in die tijd Nicolas Bailly, een jongen die ze van vroeger kent. Op een dag vertelt Philippe Lambertin dat Nicolas gezocht wordt. Philippe wil hem wel helpen de stad uit te vluchten. Sandrine gaat met Nicolas mee.

‘Ben je er klaar voor?’ zegt hij met vreemde stem.

Sandrine knikt.

‘Heeft Philippe een pas voor je meegenomen?’ vraagt ze.

‘Ja, kijk maar. Ziet er goed uit, hè?’ Nicolas haalt het document tevoorschijn.

‘Ja. Nou, dan kunnen we gaan, hè?’ zegt Sandrine.

Nicolas knikt. ‘Heb je een warme mantel aan? Goed zo. Ga op de bodem van de wagen liggen, onder dat afval. Bij de poort zullen ze de huid er wel afhalen om de lading te doorzoeken, maar ik denk niet dat ze al die troep eraf gaan scheppen. Maak je zo klein mogelijk en beweeg je pas als ik zeg dat het veilig is. Goed?’

Sandrine knikt bleekjes.

Nicolas pakt haar bij de schouders.

‘Het komt wel goed,’ zegt hij.

Hij kust haar kort maar stevig op de lippen en laat haar weer los.

Sandrine kruipt zo ver mogelijk weg onder het groenteafval. Ze hoort Nicolas nog wat rommel boven op haar gooien en dan trekt hij de huid over de wagen.

Het is donker onder al die rommel. Sandrine houdt haar hand voor haar mond. De stank van het afval is verschrikkelijk, maar erger is dat ze bijna geen lucht krijgt. Om niet in paniek te raken denkt ze aan de kus die Nicolas haar net gaf. Voorzichtig raakt ze haar lippen aan.

De wagen zet zich in beweging. Sandrine voelt dat ze een draai maken en langzaam door de steeg rijden. Opnieuw een draai. Nu rijden ze door de straat, op weg naar de stadspoort.

Sandrine beschermt haar gezicht met haar arm tegen de verrotte groente en schillen. Het kleine beetje lucht onder het afval verbruikt ze snel. Ze voelt zich draaierig worden.

Volhouden, prent ze zichzelf in. Straks zijn we vrij.

De boerenwagen houdt halt. Nu staan ze in de rij. Ze herinnert zich de lange rij wagens voor

de stadspoort. Ze heeft er vaak genoeg gestaan als ze eten ging halen bij de boeren, vol verlangen om met ze mee de stad uit te rijden.

‘Halt!’ wordt er geschreeuwd.

De officier van de wacht is een lange man met vet, sluijk haar. Hij draagt een lange jas en hoge zwarte laarzen.

Nicolas probeert de wantrouwige blik die de man op hem werpt zo rustig mogelijk te doorstaan.

‘Wat heb je daar in die wagen?’ bast de officier.

‘Troep, burger officier,’ zegt Nicolas, beleefd maar niet te onderdanig. ‘Schillen, groente die ik niet heb kunnen verkopen. Niks bijzonders.’

‘Dat maken wij wel uit.’ De officier loopt om de wagen heen en kijkt hem scherp aan. ‘Hoe komt het dat ik jou helemaal niet ken?’

‘U kent waarschijnlijk mijn moeder wel. Zij komt iedere dag langs. Maar ze is ziek, vandaar dat ik hier nu zit.’

‘Je moeder, hmm? Hoe ziet ze eruit?’

‘Tja... grijs haar, witte muts. En o ja, ze mist een voortand!’ zegt Nicolas, alsof dat de doorslag moet geven. De meeste vrouwen van die leeftijd missen wel een paar tanden.

‘Grijs haar, witte muts. Daar kan ik veel mee! Papieren!’ Bevelend steekt de officier zijn hand uit.

Nicolas overhandigt hem zijn pas. Hij gaat nonchalant verzitten, beantwoordt een denkbeeldige groet van een andere boer en steekt zijn hand op naar iemand in de verte, die verbaasd terugkijkt. Intussen houdt hij uit zijn ooghoeken de officier in de gaten.

‘Hmm,’ zegt de man.

Nicolas steekt zijn hand uit, maar hij krijgt zijn pas nog niet terug.

‘Afstappen!’ beveelt de officier. ‘Ik wil weten wat je precies op je wagen hebt. Haal die huid eraf.’

‘Tuurlijk, best,’ stemt Nicolas in. Hij springt van de wagen, laat de huid zakken en gooit een paar handen groenteafval van de ene kant naar de andere. ‘Troep, niets dan troep. Dat krijgen de varkens thuis, begrijpt u? Geen mens moet het meer hebben.’

De officier geeft zijn wachters een seintje. Een gardist met een gerafelde broek en een vuil hemd loopt naar de wagen toe en steekt zijn bajonet links en rechts in het afval. Nicolas leunt onverschillig tegen de kar, peutert wat vuil onder zijn nagels vandaan en wacht met angstig bonkend hart op een schreeuw van Sandrine.

De officier en de wachter verwijderen zich een eindje van de wagen. Op gedempte toon praten ze met elkaar en knikken naar Nicolas en de lading op de wagen. Nicolas klimt weer op de bok en neemt de leidsels in zijn hand.

De officier loopt op hem af en overhandigt hem zijn pas. Na een lange, onderzoekende blik zegt hij: ‘Rijden maar.’

Nicolas tikt tegen zijn rode muts, laat de leidsels op de paardenrug neerkomen en de wagen rolt door de poort.

Het is gelukt, het is gelukt! dreunt het door Nicolas’ hoofd.

Het bloed suist in zijn oren. Het liefst zou hij het paard in draf willen laten gaan, maar hij blijft in hetzelfde kalme gangetje doorsukkelen. Net als hij Sandrine iets toe wil sissen schalt er een bevelende stem door de lucht.

‘Halt!’

Nicolas kijkt over zijn schouder. Dat kan toch niet voor hem bedoeld zijn?

‘Halt!’ klinkt het weer. ‘Terugkomen!’

Nicolas’ vreugde maakt plaats voor paniek. Ervandoor! In volle galop! Nee, dat is waanzin. Ze hebben hem zó ingehaald. Terug dan maar. Misschien is er niets bijzonders en laten ze hem weer gaan.

Met een droge keel van angst keert Nicolas de wagen en rijdt terug. Een vijftal gardisten, met op hem gerichte bajonetten, wacht hem op.

‘Ik was wat overhaast,’ zegt de officier met een grijnslachje. ‘Ik vind dat je wel erg veel afval overhoudt voor een stad die niets te eten heeft. Leeghalen, mannen!’

Nicolas springt van de wagen. Van zijn onverschillige houding is niets meer over. Steeds meer afval belandt op de keien. Al het bloed vloeit weg uit Nicolas’ gezicht.

Een dichte haag nieuwsgierige voorbijgangers verzamelt zich op korte afstand. Nicolas ziet een stukje van Sandrines mantel door het afval schemeren.

‘God in de hemel, als u er werkelijk voor ons bent, help ons dan nu!’ bidt hij inwendig.

Hij durft bijna niet te kijken. Als hij een triomfantelijke schreeuw hoort sluit hij heel even zijn ogen. Dan kijkt hij naar de wagen en ziet Sandrines angstige gezicht tussen het afval. Ruwe soldatenhanden sleuren haar van de wagen. Ze valt op het plaveisel en wordt hardhandig omhooggetrokken.

Woedend vliegt Nicolas op de verantwoordelijke soldaat af, maar hij wordt door de anderen omvergeschopt. Als hij opkijkt wijst de punt van een bajonet naar zijn keel.

‘In naam van de Republiek arresteer ik u wegens verdacht gedrag. Neem ze mee!’ zegt de officier luid.

Sandrine en Nicolas worden geboeid en op hun eigen wagen gezet. Begeleid door vier soldaten rijden ze terug de stad in. Een honende, jouwende menigte achtervolgt hen, gooit met handen groenteafval en overstelpt hen met scheldwoorden.

Sandrine staart naar de planken waar ze net nog op lag. Het gekrijs van het gepeupel dat achter de wagen aanloopt dringt nauwelijks tot haar door. Ze kan nog niet goed bevatten wat er is gebeurd. Het ging allemaal zo snel. Het ene moment waande ze zich vrij, het volgende moment spatte de zeepbel uit elkaar. Ze durft Nicolas nauwelijks aan te kijken. Dit is haar schuld. Alléén was hij zeker ontkomen.

De rit naar de gevangenis lijkt uren te duren. Pas als ze de Rue de Tournon inslaan kijkt Sandrine op. Voor haar liggen de machtige muren van het Palais du Luxembourg. Ze is er weleens binnen geweest met haar ouders en Michelle, als gasten van de graaf de Provence. Maar de graaf is gevlucht, het paleis werd in beslag genomen door de revolutionaire regering en wordt nu als gevangenis gebruikt.

Uit het wachthuis naast de poort komen twee schildwachten met grote honden naar buiten. Ze houden hun lantaarns omhoog en bekijken de gevangenen op de kar. De honden grommen dreigend.

‘Doorrijden maar!’

Ze hobbelen de ongelijke binnenplaats van het Luxembourg op. Sandrine en Nicolas worden van de kar getrokken en door een grote deur naar binnen geduwd. In een hoek zit een man achter een schrijftafel. Hij kijkt niet eens op als Sandrine en Nicolas de hal binnenkomen. Grote handen fouilleren hen. Dan worden ze naar de griffier geleid.

‘Naam?’ vraagt de man achter de schrijftafel kortaf.

‘Nicolas Bailly.’

De griffier schrijft zijn naam in het gevangenisregister.

‘Naam?’

‘Sandrine... Bonnet.’

De griffier schrijft het op. Een cipier met een rammelende sleutelbos komt het vertrek binnen. Evenals de griffier draagt hij een zwarte broek en een rood vest; hij heeft een vuile rode muts met een kokarde op zijn lange haar.

‘Meekomen,’ zegt de cipier.

Met hun handen nog geboeid op hun rug volgen Sandrine en Nicolas de man door een gang, een trap op, nog meer gangen door, waarbij vele hekken geopend worden en rammelend weer in het slot vallen.

Het is duidelijk dat het paleis al enige tijd als gevangenis wordt gebruikt. Een muffe, ongezonde geur heeft zich tussen de muren genesteld. De gangen, eens vrolijk en licht, zijn schemerig door de verduisterde vensters.

‘Hier naar binnen.’

De cipier gooit een deur open en laat Sandrine eerst naar binnen gaan. Nicolas volgt en de cipier sluit de deur af.

Vragen bij de fragmenten

Bij fragment 1

- 1 Vergeleken met het voorleesfragment is er veel veranderd. Beschrijf die verandering.
- 2 Waarom worden in september overal aristocraten uit hun huizen gehaald? Wat zal er met hen gebeuren?
- 3 Op welke manier ontkomt Sandrine aan de Nationale Garde?
- 4 Welke raad krijgt Sandrine voor de toekomst? Volgt ze die op?

Bij fragment 2

- 5 Waaruit blijkt dat Philippe invloed heeft bij de nieuwe regering?
- 6 Hoe probeert Nicolas Sandrine de stad uit te smokkelen?
- 7 Waarom begint Nicolas' hart te bonken nadat hij bij de poort de huif van zijn wagen heeft gehaald?
- 8 Waarom moet Nicolas terugkomen, nadat hij eerst mocht doorrijden?
- 9 Sandrine geeft de griffier niet haar echte achternaam op. Waarom niet, denk je?
- 10 Hoe loopt het volgens jou met Nicolas en Sandrine af?

Opdrachten bij de fragmenten

Kies één van de volgende opdrachten.

- 1 Stel je voor: nadat in september veel adellijke families zijn opgepakt, verschijnt daar de volgende dag een artikel over in een Parijse krant. Ook in het buitenland verschijnt een artikel over die gebeurtenis. Schrijf de twee artikelen.
- 2 Nadat haar familie is opgepakt, gaat Sandrine naar de familie Lambertin. Beschrijf in verhaalvorm hoe zij daar ontvangen wordt en hoe zij zich de eerste dagen voelt.
- 3 Stel je voor: Sandrine woont bij de Lambertins en hoort dat haar ouders en zus zijn gedood. Verplaats je in Sandrine en noteer wat zij na dit vreselijke nieuws 's avonds in haar dagboek schrijft.
- 4 Stel je voor dat Sandrine in de gevangenis een brief schrijft aan Philippe Lambertin. Schrijf die brief.
- 5 Philippe Lambertin is heimelijk verliefd op Sandrine en hielp Nicolas alleen maar om hem kwijt te zijn. Hij wist niet dat Sandrine met Nicolas mee zou gaan. Kort nadat zij in

de gevangenis zijn beland, hoort Philippe dit nieuws van een vriend. Beschrijf in verhaalvorm wat er daarna gebeurt.

Eigen onderzoek doen

- 1 Zoek in de bibliotheek en op internet achtergrondinformatie over Simone van der Vlucht. Schrijf een artikel voor je klasgenoten, waarin je de belangrijkste informatie samenvat.
- 2 Lees een boek van Simone van der Vlucht en schrijf er een recensie over.
- 3 Zoek in de bibliotheek en op internet achtergrondinformatie over de Franse Revolutie. Schrijf er een informatief artikel over voor je klasgenoten.
- 4 Lees *De guillotine* en een ander boek van Simone van der Vlucht. Schrijf een artikel voor de schoolkrant waarin je beide boeken met elkaar vergelijkt.
- 5 Zoek in de bibliotheek of op internet twee besprekingen van *De guillotine*. Noteer de meningen van de boekbesprekers en hun argumenten. Zet daar jouw mening naast.
- 6 Lees *Bloedgeld* van Simone van der Vlucht en *Vrijgevochten* van Thea Beckman. Schrijf een artikel voor je klasgenoten waarin je beide boeken met elkaar vergelijkt.

Andere boeken over spannende avonturen in het verleden

Thea Beckman, *Kruistocht in spijkerbroek*
Thea Beckman, *Geef me de ruimte!*
Thea Beckman, *De doge-ring van Venetië*
Thea Beckman, *Hasse Simonsdochter*
Greet Beukenkamp, *Teruggaan kan niet meer*
Lieneke Dijkzeul, *Bevroren tijd*
Theo Engelen, *De riddergrot*
Hans Hagen, *Het gouden oog*
Hans Hagen, *De weg van de wind*
Theo Hoogstraaten, *Het verraad loert*
Agave Kruijssen, *Elegast*
Paul Kustermans, *Vorbij de regenboog*
Tsafrira Levy, *Hadassa*
Dianae Matcheck, *De vuurdoop*
Ton van Reen, *Ontsnapt aan de galg*
Ton van Reen, *Vlucht voor het vuur*
Peter Schaap, *Vlucht door de vennen*
Jos de Valk, *Het doorgeefkind*
Simone van der Vlucht, *Bloedgeld*
Simone van der Vlucht, *De amulet*
Simone van der Vlucht, *Zwarte sneeuw*
Cynthia Voigt, *De dochter van de waard*
Ida Vos-Dahmen von Buchholz, *Het brullen van de stier*